

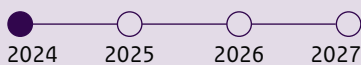
Bijlage 1

Monitoringsoverzicht

Actieplan programma Samen tegen mensenhandel

Legenda

Tijdslijn

Uitvoeringsjaar
De actie wordt in dit jaar uitgevoerd.

Geen uitvoeringsjaar
De actie wordt in dit jaar niet uitgevoerd.

Statusweergave van acties

- **Afgerond** De actie is afgerond.
- **In uitvoering** De actie is momenteel in uitvoering.
- **In uitvoering, vertraging** De actie is in uitvoering, maar loopt vertraging op.
- **Doorlopend** De actie heeft een doorlopend karakter, zonder duidelijke einddatum.
- **Nog niet gestart** De actie is gepland, maar nog niet begonnen.

Dashboard totaaloverzicht

Totaal alle actielijnen

Acties totaal	46
● Afgerond	16
● In uitvoering	17
● In uitvoering, vertraging	7
● Doorlopend	5
● Nog niet gestart	1

Actielijn 1 Creëren van brede bewustwording

Acties totaal	9
● Afgerond	4
● In uitvoering	1
● In uitvoering, vertraging	2
● Doorlopend	2
● Nog niet gestart	0

Actielijn 2 Vergroten van de meldingsbereidheid

Acties totaal	12
● Afgerond	9
● In uitvoering	1
● In uitvoering, vertraging	1
● Doorlopend	1
● Nog niet gestart	0

Actielijn 3 Betere bescherming en vaststelling van slachtofferschap

Acties totaal	7
● Afgerond	2
● In uitvoering	4
● In uitvoering, vertraging	1
● Doorlopend	0
● Nog niet gestart	0

Actielijn 4 Verbeter (bovenregionale en regionale) samenwerking

Acties totaal	11
● Afgerond	1
● In uitvoering	8
● In uitvoering, vertraging	1
● Doorlopend	1
● Nog niet gestart	0

Actielijn 5 Informatiedeling en gegevensverwerking

Acties totaal	3
● Afgerond	0
● In uitvoering	0
● In uitvoering, vertraging	2
● Doorlopend	0
● Nog niet gestart	1

Actielijn 6 Versterken positie minderjarige slachtoffers

Acties totaal	4
● Afgerond	0
● In uitvoering	3
● In uitvoering, vertraging	0
● Doorlopend	1
● Nog niet gestart	0

Actielijn 1

Creëren van brede bewustwording

Operationele doelen

- **Eind 2026** weet een groter deel van burgers, potentiële slachtoffers en minstens 10% meer eerstelijns professionals wat mensenhandel is, dat het in Nederland voorkomt, herkennen ze het en hebben ze handelingsperspectief.
- **Eind 2026** kunnen reclasseringswerkers mensenhandel beter herkennen en sluiten zij met advisering, toezicht en begeleiding beter aan bij de daderaanpak.

Beoogde effecten

- Potentiële slachtoffers, burgers en eerstelijns professionals zijn zich meer bewust van mensenhandel, signaleren het vaker en hebben handelingsperspectief.
- Er is meer (media) aandacht voor de aanpak van klanten, die zich bewust zijn van mensenhandel, het kunnen signaleren en handelingsperspectief hebben.

ACTIES

1. Inventarisatie campagnes, meldpunten en kenniscentra

 Afgerond 2024 (2024–2027)

Overzicht van 54 campagnes en 95 meldpunten/39 kenniscentra beschikbaar. Versnipperd aanbod. Impact lastig meetbaar.

2. Meting signaleerders (soc. wijkteams, schoolwerkers, hotelpers.)

 Afgerond 2025 (2024–2027)

De meting is afgerond.

3/4. Gerichte communicatiestrategie (2024: seksuele, 2025: arbeids- en criminele uitbuiting)

 In uitvoering, vertraging (2024–2027)

Eind 2025 is een koepelcampagne gelanceerd onder de noemer “Sluit mensenhandel uit”. Deze campagne is een samenwerkingsverband tussen een groot aantal partijen die samen optrekken om mensenhandel in Nederland tegen te gaan. De komende periode wordt de campagne voortgezet onder coördinatie van Comensha.

5. Bewustwording over mensenhandel onder professionals en leerlingen/studenten in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs

 In uitvoering (2024–2027)

Sinds de start zijn er in totaal 375 professionals in het VO getraind en er is een workshop gegeven op een landelijke dag voor scholingsaanbod voor nieuwkomers. Er loopt nog een onderzoek naar behoeften voor een training voor MBO-docenten.

6. Field Lab mensenhandel klantenproblematiek

 Afgerond 2025 (2024–2027)

Eind april 2026 is het ‘after action report’ van de fieldlabs opgeleverd, wat het sluitstuk is van de acties die in de fieldlabs ondernomen zijn. Op basis van dit rapport wordt gezien of, en zo ja welke, vervolgacties gewenst zijn.

7. Landelijke actiedagen politie en OM aanpak klanten

 Doorlopend (2024–2027)

In januari 2026 heeft een landelijke actiedag plaatsgevonden. Momenteel wordt onderzocht of het haalbaar is om later in 2026 opnieuw een landelijke actiedag te organiseren. Of dit georganiseerd kan worden, is vooral afhankelijk van beschikbare capaciteit. Zowel bij OM als politie wordt wel de behoefte gevoeld om dit te organiseren, zeker gelet op de aanloop bij eerdere actiedagen.

8. Media-aandacht politie en OM bij vervolging klanten

 Doorlopend (2024–2027)

Daar waar mogelijk wordt media-aandacht gevraagd bij de opsporing en vervolging van klanten.

9. Training e-learning reclasseringsmedewerkers

 Afgerond 2025

De e-learning is afgerond en staat online.

Vergroten van de meldingsbereidheid

Operationele doelen

Voor deze Actielijn is het overkoepelende operationele doel dat er in 2026 tenminste 10% meer meldingen van mensenhandel worden gedaan. In 2026 10% meer meldingen van mensenhandel

- In 2025 is er één centraal en laagdrempelig informatiepunt over mensenhandel, waar slachtoffers, professionals en burgers terecht kunnen voor informatie en doorverwijzing naar hulp, opvang of aangifte. Het dient als referentie voor betrokken organisaties.
- In 2025 is door middel van een communicatiestrategie het centrale informatiepunt onder de aandacht gebracht.
- In 2026 is ingezet op het verkennen van mogelijkheden tot het verbeteren van de meldingsbereidheid van slachtoffers van seksuele uitbuiting en criminele uitbuiting.
- In 2026 is er binnen opsporing en vervolging meer bewustwording over non-punishment en het feit dat daders ook slachtoffers kunnen zijn, met extra inzet op het vergroten van de meldings- en aangiftebereidheid bij arbeids- en criminele uitbuiting.

Beoogde effecten

- Betere bescherming van slachtoffers
- Slachtoffers bereikt en ondersteund in proces van melden
- Toename slachtoffers/verdachten in beeld bij politie, NLA en KMar
- Verhoging meldingen bij CoMensha.

ACTIES

10. Integratie Wegwijzer in website CoMensha

● Afgerond 2024 ●●●●● (2024–2027)

Informatie geactualiseerd en geïntegreerd. Doorverwijzing van oude site naar vernieuwde Comensha website gerealiseerd.

11. Verkenning centraal online informatiepunt

● Afgerond 2026 ●●●●● (2024–2027)

Comensha heeft de verkenning naar de wensen, behoeften en adviezen voor een centraal online informatiepunt afgerond. Het opzetten van het centraal informatiepunt is bijna afgerond.

12. Overzicht van bestaande meldpunten

● Afgerond 2024 ●●●●● (2024–2027)

Significant Public heeft een inventarisatie gemaakt. Er zijn in Nederland 95 meldpunten voor mensenhandel zijn, waarvan zes landelijke meldpunten en 89 regionale meldpunten. Verder heeft Nederland 39 kenniscentra voor mensenhandel, waarvan 17 kenniscentra op landelijke schaal opereren en 22 kenniscentra gericht zijn op een regio.

13. Opzetten centraal informatiepunt

● Afgerond 2026 ●●●●● (2024–2027)

De website van het centraal online informatiepunt is in juni 2026 live gegaan. De website wordt ontwikkeld als informatie- en handelingsplatform voor slachtoffers, burgers en professionals, waarbij op basis van gebruikersonderzoek is gewerkt aan toegankelijke structuur, navigatie en B1-teksten. Input van professionals, de spiegelgroep ervaringsdeskundigen van Comensha en organisaties betrokken bij de actielijn rondom minderjarigen zijn meegenomen. De website blijft wel in ontwikkeling op het gebied van meertaligheid, behoeften en eventuele nieuwe ontwikkelingen.

14. Verkenning doorontwikkeling centraal informatiepunt naar nationaal verwijzingsmechanisme In uitvoering (2024–2027)	Momenteel wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het nationaal verwijzingsmechanisme (NVM) waarvan het centraal online informatiepunt (CIM) onderdeel van is.
15. Verkenning meldingsbereidheid criminele uitbuiting + non-punishment In uitvoering, vertraging (2024–2027)	Het onderzoek is verlengd en het rapport over de contact-, verklarings-, en medewerkingsbereidheid wordt deze zomer afgerond. De uitgebreide toestemmingsprocedure om data van OM en politie in te zien, kostte meer tijd dan voorzien.
16. Verkenning structurele inbedding proeftuin aangiftebereidheid Afgerond 2025 (2024–2027)	Het onderzoek is afgerond en de resultaten zijn met de Tweede Kamer gedeeld. Momenteel wordt gezien of eventueel vervolgonderzoek wenselijk is. De in de proeftuin beproefde interventies kunnen worden meegenomen in de vervolgstappen, zoals onder andere bij het formuleren van een volgend actieplan.
17. Bewustwording non-punishment bij opsporing Doorlopend (2024–2027)	De aandacht voor het herkennen van signalen mensenhandel, in het bijzonder criminele uitbuiting in relatie tot non-punishment, is een voortdurend proces. In 2024 zijn alle eerste lijn professionals getraind in het herkennen van signalen. Het onderwerp mensenhandel heeft daarna een vaste plak gekregen in de basisopleiding voor politiemedewerkers. De politie heeft voorts een intern actieplan opgesteld voor de aanpak van criminele uitbuiting. Binnen dit actieplan is het geven van voorlichting aan (basis)politieteams een onderdeel, waarbij specifiek aandacht is voor het non-punishment beginsel. In samenspraak met het Openbaar Ministerie wordt nu gewerkt aan een plan om de aanpak van criminele uitbuiting te borgen binnen de gehele politieorganisatie.
18. Outreach kwetsbare doelgroepen arbeidsuitbuiting Afgerond 2024 (2024–2027)	FairWork ontwikkelde en verspreidde campagnes en materialen met cultural mediators.
19. Laagdrempelige ondersteuning arbeidsmigranten Afgerond 2024 (2024–2027)	Arbeidsmigranten zijn ondersteund bij gebruik van hun rechten en meldingsmogelijkheden.
20. Verlagen meldingsdrempels arbeidsuitbuiting Afgerond 2024 (2024–2027)	FairWork deelde succesverhalen en deed aanbevelingen op basis van strategisch procederen.
21. Kennisdeling melddrempels en slachtofferbejegening Afgerond 2024 (2024–2027)	Ervaringen gedeeld tijdens diverse bijeenkomsten met stakeholders.

Actielijn 3

Investeren en werken aan een betere vaststelling van slachtofferschap en bescherming van slachtoffers

Operationele doelen

- In 2025 is onderzocht of de vaststelling van slachtofferschap anders moet worden ingericht en zo ja, op welke wijze dit dient te geschieden.
- In 2026 is onderzocht en uitgewerkt welke aanpassingen in het aanbod van crisis/langdurig/ doorstroom-opvang en hulpverlening voor slachtoffers van seksuele uitbuiting, arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting kunnen worden bewerkstelligd, waarbinnen alle slachtoffers welkom zijn, ongeacht multiproblematiek en geslacht, en wat daarvoor nodig is.
- In 2025 is duidelijk hoe ervaringsdeskundigen een rol kunnen spelen in de aanpak van mensenhandel.
- Vanaf 2025 wordt de inzet verbeterd om herhaald daderschap te voorkomen en wordt de resocialisatie van daders versterkt.

Beoogde effecten

- Voor slachtoffers zijn adequate zorg en opvang beschikbaar.
- Vermindering van recidive van daders mensenhandel.

ACTIES

22. Verkenning naar mogelijkheden van loskoppelen van identificatie slachtoffers en strafproces

 In uitvoering, vertraging (2024–2027)

Er hebben verschillende bijeenkomsten plaatsgevonden met betrokken ketenpartners (JenV, AenM, OM, IND, Politie, NLA, KMAr) en zorg- en opvangorganisaties met als doel een gezamenlijke verkenning naar een mogelijke vierde partij die de geringste aanwijzing kan vaststellen en een verkenning naar een mogelijkheid voor identificatie van slachtoffers van mensenhandel buiten het strafproces om. Deze verkenning loopt nog.

23. Landelijk overzicht opvang/hulp

 Afgerond 2025 (2024–2027)

Onderzoek is afgerond en gepubliceerd.

24. Innovatietraject passendere opvang

 In uitvoering (2024–2027)

Er wordt gewerkt aan bestuurlijk commitment en verdere uitwerking van het ontwerp.

25. In beeld brengen voorwaarden voor een landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatoren inclusief definitie zorgcoördinator

 In uitvoering (2024–2027)

Samen met actie 33.

26. Verwijzings-mechanisme naar opvang voor eerste 36 uur

 Afgerond 2026 (2024–2027)

Rapportage met analyse van dossiers van opvanginstellingen is afgerond en gepubliceerd.

27. Verkenning naar inzet ervaringsdeskundigen

 In uitvoering (2024–2027)

Ervaringsdeskundigen zijn betrokken bij verschillende actielijnen van het Actieplan en sluiten standaard aan bij het kwartaaloverleg en bij de regiegroep. Komende periode zal de spiegelgroep zich buigen over de randvoorwaarden voor het opzetten van een poule van ervaringsdeskundigen.

28. Onderzoek inzake de uitvoeringspraktijk inzake het inschatten van recidiverisico en resocialisatie van daders van mensenhandel

 In uitvoering (2024–2027)

Het onderzoek is begin 2026 gestart en zal ongeveer een jaar duren.

Actielijn 4

Verbeteren van de (bovenregionale en regionale) samenwerking

Operationele doelen

- In 2026 heeft elke gemeente of regio beleid dat voldoet aan het VNG-kader en wordt dit uitgevoerd.
- In 2026 is er een landelijk dekkend netwerk van ketenregisseurs die, samen met zorgcoördinatoren, de regionale aanpak aanjagen en verbinden.
- In 2025 zijn bouwstenen voor effectieve samenwerking ontwikkeld op basis van het barrièremodel. Met drie tot vijf regio's is een trainingsprogramma opgezet voor ketenregisseurs, aandachtsfunctionarissen en zorgcoördinatoren.
- In 2026 geldt dit als kwaliteitsnorm voor regionale samenwerking.

Beoogde effecten

- Versterkte regionale samenwerking tussen ketenpartners zorgt voor beter zicht op alle vormen van uitbuiting.
- Effectieve samenwerking over regio's heen legt verbanden en helpt mensenhandelsnetwerken aanpakken.

ACTIES

29. Bestuurlijke aandacht aanpak mensenhandel en rol gemeenten

Doorlopend (2024–2027)

Structureel overleg met JenV, gemeenten en toezichthouders.

30. Beleidsvorming gemeenten conform VNG kader

In uitvoering (2024–2027)

VNG kader beschikbaar; veel gemeenten werken aan (actualisatie van) beleid en uitvoering.

31. Structurele scholing professionals

In uitvoering, vertraging (2024–2027)

Er is niet in elke gemeente voldoende tijd/fte beschikbaar voor de aandachtsfunctionaris om hun taken goed uit te voeren. De VNG heeft de afgelopen jaren ingezet op het vergroten van het bestuurlijk commitment in de aanpak van mensenhandel in de regio en blijft dit komend jaar ook doen in samenwerking met het CCV, Comensha, LIEC-RIEC en JenV. Uiteindelijk zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor de lokale aanpak van mensenhandel.

32. Landelijke rapportage voortgang VNG kader

In uitvoering (2024–2027)

Dataverzameling via gemeenten/regio's loopt middels traject van DSP.

33. Definiëring/inbedding ketenregisseur

In uitvoering (2024–2027)

Bouwstenen voor samenwerking en monitoren en evalueren zijn ontwikkeld en afgestemd; lerende netwerken en basis/verdiepingsprogramma's ingericht.

34. Kader samenwerking ketenregisseur en zorgcoördinator

In uitvoering (2024–2027)

Bouwstenen voor samenwerking en monitoren en evalueren zijn ontwikkeld en afgestemd; lerende netwerken en basis/verdiepingsprogramma's ingericht.

35. Basistraining ketenregisseurs In uitvoering, vertraging (2024–2027)	Ketenregisseurs hebben een trainingsaanbod gekregen om basisvaardigheden in de uitoefening van hun functie te versterken. Inhoudelijk is de focus gelegd op samenwerking en de versterking van bestuurlijke betrokkenheid. Naast ketenregisseurs konden ook zorgcoördinatoren aan de trainingen deelnemen.
36. Ontwikkelen bouwstenen samenwerking + kwaliteitscriteria Afgerond 2024 (2024–2027)	Acht bouwstenen vastgesteld in 2024 na consultatie met regio's en veld.
37. Doorontwikkeling barrièremodellen per uitbuitingsvorm In uitvoering (2024–2027)	De barrièremodellen zijn gereed en door professionals te gebruiken via www.barrieremodellen.nl. Met de partijen die gezamenlijk aan de modellen hebben gewerkt, heeft de laatste prioriteitensessie plaatsgevonden. Tijdens deze sessies is per model een selectie gemaakt van gewenste en geprioriteerde barrières. Deze prioriteiten worden door de betrokken professionals opgepakt.
38. Betrokken organisaties ontvangen gerichte informatie over de bouwstenen en doorontwikkelde barrièremodellen, die tevens worden opgenomen in trainingen voor nieuwe en bestaande medewerkers In uitvoering (2024–2027)	De afzonderlijke barrièremodellen zijn na prioritering van gekozen barrières onderdeel van de werkzaamheden van de deelnemende professionals. Als stakeholder zullen zij werkzaamheden en activiteiten toepassen binnen hun eigen organisatie en in combinatie met andere stakeholders werken aan de toepassing van de gekozen barrières. In samenwerking met de penvoerder van het actieplan wordt gekeken op welke wijze regelmatige terugkoppeling ingericht kan worden met als doel de activiteiten/barrières in het model levend en actueel te houden en om gezamenlijk probleemhouderschap te stimuleren.
39. Oefensessies & trainingsprogramma samenwerking In uitvoering (2024–2027)	In meerdere regio's worden oefensessies en verdiepende trainingsprogramma's opgezet om de samenwerking te versterken. Daarbij staat het werken met concrete casussen, rol- en taakverdeling en het vergroten van handelingsperspectief centraal.
Extra actie: Pilot preventie ronselen slachtoffers mensenhandel bij beschermd en begeleid wonen In uitvoering (2025–2027)	De pilot preventie ronselen in beschermd en begeleid wonen is in uitvoering en richt zich op het herkennen, bespreken en voorkomen van ronselen in zorginstellingen. In co-creatie met professionals en ervaringsdeskundigen wordt een praktische aanpak ontwikkeld en getest. De eerste inzichten laten zien dat de aanpak professionals helpt bij het signaleren en bespreekbaar maken van risico's.

Actielijn 5

Verbetering van de informatiedeling en gegevensverwerking

Operationele doelen

- In 2024 wordt verkend in hoeverre aanvullende of aangepaste regelgeving of afspraken nodig zijn ten behoeve van betere gegevensdeling tussen ketenpartners.

Beoogde effecten

- Informatiedeling tussen ketenpartners die rechtmatig en zorgvuldig is.

ACTIES

40. Analyse bestaande samenwerkingsconvenanten informatiedeling

 In uitvoering, vertraging (2024–2027)

De analyse van de werkwijze en bestaande samenwerkingsconvenanten is afgerond. Op basis van werksessies zijn generieke bouwstenen voor effectieve gegevensdeling tussen ketenpartners geïdentificeerd.

41. Ontwerp proces voor gegevensdeling + aansluiting gemeenten bij DIGW

 In uitvoering, vertraging (2024–2027)

Het procesonderzoek is in Q3 2025 uitgevoerd en heeft geleid tot een concepthandreiking, die inmiddels is getoetst met de werkgroep en de praktijk. Momenteel wordt onderzocht of aanvullende of aangepaste regelgeving of afspraken nodig zijn om gegevensdeling verder te verbeteren. Deze verkenning wordt afgerond in Q2 2026. Hierbij wordt rekening gehouden met de pilot van de Domein Overstijgende Informatiegestuurde Werkwijze (DIGW) van de politie, waarbij wordt gekeken in hoeverre gemeenten kunnen aansluiten bij deze werkwijze van de politie. De pilot van de politie in samenwerking met enkele gemeenten heeft echter vertraging opgelopen, waardoor dit onderdeel nog niet heeft kunnen plaatsvinden.

42. Doorvoering mogelijke aanpassingen

 Nog niet gestart (2024–2027)

Na afronding van de handreiking en juridische analyse wordt gezien of we aanpassingen moeten doorvoeren.

Actielijn 6

Versterken van de positie van minderjarige slachtoffers

Operationele doelen

Van 2024 tot 2026 wordt de samenwerking en aanpak verbeterd om minderjarige slachtoffers van seksuele en criminele uitbuiting beter te beschermen. Dit gebeurt door inzicht in betrokken partijen, onderzoek naar hun behoeften, samenwerking met landelijke en lokale organisaties, en training van eerstelijns professionals.

- In 2024 is inzicht verkregen in organisaties en professionals betrokken bij bescherming van minderjarigen tegen seksuele en criminele uitbuiting.
- In 2025 is onderzocht hoe de aanpak beter aansluit bij de rechten en behoeften van minderjarige slachtoffers.
- In 2026 is samenwerking gerealiseerd met ten minste vijf landelijke organisaties en tien gemeenten.
- Eind 2026 zijn eerstelijns professionals getraind en ingebed in regionale netwerken voor effectieve preventie, signalering en hulp.

Beoogde effecten

Betere signalering, bescherming en ondersteuning van minderjarige slachtoffers mensenhandel door uniforme aandacht, adequate zorg en regionale samenwerking met goed getrainde professionals.

- Betere signalering, bescherming en ondersteuning van minderjarige slachtoffers mensenhandel.
- Uniforme en duurzame aandacht voor minderjarige slachtoffers in de aanpak mensenhandel.
- Inzicht in benodigde zorg en opvang voor minderjarige en meerderjarige slachtoffers.
- Eerstelijns professionals zijn bewust, vaardig en samenwerken regionaal bij preventie en signalering.

ACTIES

43. Verkenning betrokken organisaties

● In uitvoering ●●●● (2024–2027)

Er zijn ongeveer 70 interviews gehouden en er is aangesloten bij verschillende landelijke, regionale en lokale organisaties, het literatuuronderzoek is afgerond en drempels en knelpunten in de samenwerking en signalering zijn in beeld gebracht.

44. Onderzoek minderjarige slachtoffers

● In uitvoering ○●●● (2024–2027)

De input van ervaringsdeskundigen seksuele uitbuiting en casuïstiek is verwerkt. Komende periode ligt de focus op criminele uitbuiting.

45. Toetsing en advisering processen en beleid

● In uitvoering ○●●● (2024–2027)

Er zijn gesprekken met ketenpartners over risico's en hulp aan minderjarigen geweest. De bevindingen en vervolgstappen worden momenteel uitgewerkt. Onderzocht wordt bij welke projecten of structuren kan worden aangesloten en waar de meeste impact kan worden gegenereerd.

46. Training professionals

● Doorlopend ●●●● (2024–2027)

De drie uur durende online training over mensenhandel onder minderjarigen is door 1.500 professionals gevolgd. De e-learning is door 5.915 personen gevolgd. Het bereik van de bewustwordingscampagne voor professionals (Jongeren zijn #GeenBuit) is een miljoen. Acties om de trainingen duurzaam te borgen lopen.

Dit is een gezamenlijke uitgave van:

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Ministerie van Buitenlandse Zaken

www.rijksoverheid.nl

Juni 2026